

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

VIII. An & quomodo diuinæ personæ sint inter se similes, æquales, (saluo tamen originis ordine,) & idem in essentia, atq[ue] in se mutuo existentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

dub. 6. Possimus etiam, inquit Sanctus Thomas loco citat. *uti nomine distinctionis, propter oppositio- nem relativam. Eadem ratione, ne tollatur simpli- citas essentiae, vitandum est nomen separationis, & di- visionis, quae est totius in partes. Ne autem tollatur a- qualitas, vitandum est nomen disparitatis. Ne tollatur similitudo, vitandum est nomen alieni & discrepantis. Alienum enim vocatur, quod est extraneum, & dissimile; quod non significatur voce alius, ut dicitur.*

23 E contrario ad vitandum errorem Sabellij, vi- tare debemus, inquit Sanctus Thomas, singulari- tatem; ne tollatur communicabilitas essentiae divinae. Vnde Hilarius dicit 7. de Trinitat. *Patrem & Fili- um singularem Deum predicare sacrilegum est. Debe- mus etiam vitare nomen unici (dicendo Deus est unicus) ne tollatur numerus personarum. Vnde Hilarius ibidem dicit, quod à Deo excluditur singularitas, atque un- nici intelligentia. Ita Sanctus Thomas: Sed recte, notat post Durandum in 1. distinct. 9. quaest. 1. Vasquez disputat. 131. cap. 4. per se, & secluso erroris Sabelliani periculo, non malè dici, *Deum esse unicum, imò & singularem, excludendo vide- licet plures Deos, ut loquuntur etiam Lactantius lib. 4. diuinae Institut. cap. 29. & Sophronius Syn- od. VI. act. 11. in confess. fid. Pergit Sanctus Tho- mas: Dicimus tamen unicum Filium (unicus Spiritus sanctus, &c.) quia non sunt plures Filij in diuinis, &c. Vitamus etiam nomen Confusi, ne tollatur ordo natura (sive originis) à personis. Vnde Ambrosius dicit. 1. de Trinit. *Neq. confusum est quod unū est, neq. multiplex esse potest, quod indifferens est. Vitandum est etiam nomen soli- tary, ne tollatur consortium trium personarum. Dicit enim Hilarius 4. de Trinitat. *Nobis neque solitarium, neque di- uersus Deus est confitendus.****

24 Porro iuxta eandem regulam, recte in diuinis usurpatur nomen masculinum alius; dicendo, *Fili- us est alius à Patre, & Spiritu sancto &c.* non autem neutrum, aliud; ut omnes sancti loquun- tur: & habetur etiam cap. *Dammamus* de sum. Trinitat. sicut è contrario dicimus, *in Christo esse aliud & aliud; non autem esse alium & alium.* Cuius rationem assignat sanctus Thomas ibidem ad 4. *quia neutrum genus est informe, masculinum au- tem est formatum, & distinctum; similiter femininum. Et ideo convenienter per neutrum genus significatur essentia communis, per masculinum autem & femininum, ali- quod suppositum determinatum in communi natura. Vn- de etiam in rebus humanis, si queratur, quis est iste? re- spondetur, Socrates; quod nomen est suppositum. Si autem queratur, quid est iste? responderetur animal rationale & mortale. Et ideo quia in diuinis distinctio est secundū perso- nas, non autē secundū essentia, dicimus quod Pater est a- lius à Filio, sed non aliud. Et è conuerso dicimus, quod sunt unum, sed non unus. Ita Sanctus Thomas. Quod de nomi- nibus alter, & alterum; unus, & unum, idem ma- sculinè, & idem neutraliter, intelligendum, ut rectè Vasquez disp. 131. cap. 1.*

25 Nec tamen ideo rectè dici potest, *Pater genuit alium Deum*, ut ex communi Sanctus Thomas q. 39. artic. 4. ad 4. etiam dici possit *Pater genuit alium, qui est Deus*: hic enim sola distinctio personarum, il- lic etiam diuersitas naturae significatur: quā de-

causā etiam dici non potest *Filius est alius DEVS à Patre*, ut docet ead. quaest. 39. art. 4. Sanctus Tho- mas: quia vocula *Alius*, in eiusmodi locutioni- bus, ponit rem suam, inquit Sanctus Thomas, sive suum significatum, circa substantiuum *Deus*, & sic significatur distinctio *Deitatis*. Sicut etiam Augusti- nus non nisi improprie & quadam emphatica lo- cutioe dixit epist. 66. ad Maxim. *Deus Pater genuit alterum se*; ut sit sensus, genuit alterum simillimū sibi: cum tamen interim proprie dicatur, *Pater genuit alterum à se*, iuxta sanctum Thomam ibidem, & comunem. Bene Augustinus orat. de 5. haeref. à med. *Cum dico Filius, alter est, cum dico Deus, unus est. Alius est, quia Filius est, aliud quidē non est, quia Deus est.*

Denique ob eandem causam, vocula, *solum*, per modum categorematis, non potest addi termino absoluto in diuinis; dicendo v. g. *Deus est solus*; sig- nificaretur enim illum esse solitarium, & sine con- sortio plurium personarum: per modum autē syn- categorematis potest addi; dicendo v. g. *solum Deus creat*, sub quo tamen non licet descendere, dicen- do, *solum Pater creat*: quia ut *Sophista* dicitur, *dictio exclusiua immobilitat terminum, cui adiungitur*, ut non possit sub eo fieri descensus, pro aliquo supposito- rum seu inferiorum, ut docet S. Thomas ead. q. 31. a. 3. ex communi, &c. Eadem ratione Vocula *solum*, non potest addi termino personali in Deo, cum, praedicatum est absolutum seu essentiale, secus cum est relatiuum seu notionale. Vnde non rectè dicimus, *solum Pater creat*; sed bene, *solum Pa- ter generat*, &c. ut docet S. Thomas ibidem art. 4.

Qui simul recte utroque articulo monet, h quid his notationibus aduersum quandoque, sive in Scripturā sacrā, sive apud SS. Patres reperitur, id piè exponendum esse; ut si quando vocula *solum* ad- datur termino personali, etiam cum praedicatum est absolutum, excludatur solum aliud seu diuer- sum in natura, non alius, seu persona alia. Cum e- nim aliquid essentiale dicitur de Patre, non exclu- duntur concomitantia, adeoque nec Filius vel Spiritus sanctus, propter essentiae unitatem, iuxta regulam Theologicam, & communem SS. Patrum, ut dictum etiam dub. 4. De voculis autem *triplex, multiplex, Trinus, & Trinitas*; de quibus agit S. Tho- mas q. 31. a. 1. egimus supra dub. 1.

DUBIVM VIII.

An, & qua ratione diuina persona sint inter se similes, & quales (saluo tamen originis ordine): & idem in essentia, atq; in se mutuo exi- stentes.

S. Thom. 1. p. q. 42. a. 6.

AD cognitionem diuinarum personarū in ge- nere, pertinet etiam comparatio eorundē inter se, quatenus in comuni, ac praecise ut sunt diuinæ personarum, spectantur: quo spectat aequalitas, simili- tudo, mutua inexistētia, idēditas, & ut Theologi vocant, *Circuminsessio* earundem, de quibus breui- ter sequentes assertiones statuimus.

Assertio

Assertio I. Omnes personæ diuinæ inter se sunt æquales & similes; tùm absolute quoad perfectionem; tùm speciatim quoad durationem, & potentiam. Ita Sanct. Thomas cit. quæst. 42. artic. 1. 2. 4. & 6. ex communi Doctorum; & habetur tùm ex scriptura, Philipp. 2. vers. 6. *Non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo*; tùm ex simbolo Athanasii in quo dicitur; *In hac Trinitate nihil prius, aut posterius, nihil maius aut minus; sed totæ tres personæ coeternæ sibi sunt, & coæquales*. Et infra speciatim de Filio DEI; *Æqualis Patri secundum Diuinitatem; minor Patre secundum Humanitatem*. Idem habetur in pluribus Conciliis, & passim apud SS. Patres. Optimè Augustinus, seu potius Fulgentius lib. de fide ad Petrum: *Æqualitas intelligitur in Patre & Filio, & Spiritu sancto, in quantum nullus horum aut præcedit æternitate, aut excedit magnitudine, aut superat potestate*.

2 Ratio est. Quia inter eas cum distinctione secundum personam, reperitur vnitas naturæ, & essentialis perfectionis; quæ tam per modum qualitatis, quam quantitatis, non molis, sed virtutis, à nobis consideratur, adeoq; fundat & similitudinem, & æqualitatem. Nam vt bene S. Thomas cit. a. 1. *Æqualitas secundum quantitatem virtutis, includit in se similitudinem, & aliquid amplius; quia excludit excessum*.

Rursum quia vna personæ diuinæ producit alteram, non voluntate & consilio, sed natura, vt dicitur quæst. seq. neque successiue, aut in tempore, cum personæ producat ab æterno ac simul habeat, tum perfectionem productiuam totam, tum omnia requisita ad producendum; terminusque productus sit indiuisibilis, ac partium omnino expertus; idcirco productio ea personarum fuit æterna, terminusq; productus coeternus personæ producenti; quod est esse æqualem secundum durationem. Quare etiam SS. Patres productionem Filii comparant splendori, seu lumini à sole aut igne producto; quod non posterius secundum durationem, sed simul cum sole existit, quamuis ab eo productum. Bene Augustinus orat. cont. quinque hæres. à med. *Coæui sunt Pater & Filius; splendor & ignis. Nec ignis sine splendore; nec splendor sine igne*.

3 Eandemque ob causam, quia & producat, & terminus productus, ipsaque productio immanens in Deo, eodem penitus inuariato modo se habent, idcirco & Filius semper generatur, & Pater semper generat, vt ait S. Thomas art. 2. ad 3. Et rursum resp. ad 4. *Generatio filii, inquit, non est in nunc temporis, aut in tempore, sed in æternitate. Et ideo ad significandum præsentiam, & permanentiam æternitatis, potest dici, quod semper nascitur, vt Origenes dixit homil. 2. in diuersis. Sed vt Gregorius lib. 29. moral. cap. 1. & Augustinus in psalm. 2. dicunt, melius est, vtdicatur semper natus; vt vascula semper designet permanentiam æternitatis, & vascula natus perfectionem geniti*. Ita S. Thomas.

4 Ex quibus etiam Arianorum error refellitur, qui dicebant, filium ex non entibus, seu ex non esse fuisse productum; item fuisse tempus, quando non erat filius. Vide Augustinum loc. cit. contra quinque hæreses.

Denique quia potentia agendi consequitur perfectionem naturæ, dubium non est, quin personæ omnes æquales sint, etiam secundum potentiam & potestatem; siue hæc potentia referatur ad creaturas, si-

ue ad internas processiones personarum. Quo modo tamen hinc non sequatur, absolute Filium etiã posse generare, quantumuis habeat eandem potentiam generatiuam, quam habet Pater, eo nimirum, quod illi desit conditio requisita ad generandum, quæ est habere potentiam generandi ex se, & ratione prius, quam ad æquatus eius potentia terminus sit productus, iuxta S. Thomam hic cit. a. 6. ad 3. dicitur quæst. seq. Obiectionem ex diuersitate perfectionis personalis singularum personarum peritam dissoluimus supra dub. 4. & rursum q. 3. dub. 4.

5 Assertio II. Id in quo personæ diuinæ similes sunt & æquales, non sunt relationes seu proprietates personales; sed natura cum suis perfectionibus absolutis. Ita S. Thomas cit. a. 1. ad 4. & a. 4. ad 2. ex communi, cum Magistro in 1. d. 3. 1. & expressè docet Augustinus lib. 5. de Trinitate. 6. vbi ait: *Quia filius non ad filium relatiue dicitur, sed ad Patrem, non secundum hoc, quod ad Patrem dicitur, æqualis est filius Patri, restat, vt secundum id æqualis sit, quod ad se dicitur. Quicquid autem ad se dicitur, secundum substantiam dicitur. Restat ergo, vt secundum substantiam sit æqualis. Eadem est igitur vtriusq; substantia*. Ita Augustinus.

Ratio est. Quia relationes personales, cum sint disquarantæ, adeoq; diuersæ rationis, non possunt proprie dici similes, nec æquales, aut inæquales; quia æqualitas & inæqualitas non habent locum nisi inter quantitates eiusdem rationis. Supponit enim æqualitas vnitatem formæ; adeoq; similitudinem, & superaddit exæquationem, quæ si desit, dicuntur quidè similes, sed inæquales. Quocirca nec linea superficiali, nec superficies corpori, æqualis aut inæqualis rectè dicitur, vt notauit S. Thomas eod. a. 1. ad 2.

6 Neq; tamen ideo ipsa essentia vnus personæ dici debet similis essentia alterius personæ; cum similitudo non sit nisi inter plura; essentia aut in omnibus sit eadem; quam ob causam iam olim è vocabulum Arianorum *ὁμοιωσις* hoc est, *similis essentia*, quod pro voce *ὁμοιοσις* (eiusdem essentia) obtudere nitentur, à sanctis Patribus reprobatur fuit: sed personæ ipsæ diuinæ sunt similes & æquales in essentia, hoc est, in habendo eandem essentiam.

Dices. Si personæ secundum suas relationes non sunt similes; ergo dici poterūt dissimiles. Respondeo negando sequelam. Quia similitudo & dissimilitudo proprie non est secundum relationes; sed secundum qualitates, aut aliquid, quod consideratur per modum qualitatis. Personæ igitur secundum relationes, quia substantiales sunt, distinctæ & plures quidem dicuntur, sed non dissimiles.

7 Assertio III. Æqualitas hæc, & similitudo, inter personas diuinæ, non sunt relationes reales, sed tantū rationis. Ita S. Thomas cit. q. 42. a. 1. ad 4. & apertius Caietanus, Torres, & recentiores Thomistæ ibidem, Durandus in 1. d. 3. 1. q. 1. Capreolus q. 1. art. 1. Ægidius a. 1. q. 1. Richardus a. 1. q. 2. Marsilius in 1. q. 3. 3. a. 2. Ferrariensis 4. cont. gent. c. 1. Gregorius de Valentia q. 16. pun. 1. Molina hic q. 4. 1. a. 1. d. 2. Vasquez disp. 166. c. 2. Suarez lib. 4. c. 15. ex communi, contra Scotum in 1. d. 3. 1. q. 1. & quodl. 6. a. 2. vbi docet, eas relationes esse reales. Ratio vera & solida assersionis est; quia relationes æqualitatis & similitudinis non possunt esse reales, nisi etiam fundamentum, in quo fundantur, sit reipsa distinctum in subiectis.

quæ denominantur equalia, aut similia: quandoquidem fundamentum est id, quod per se primò dici debet simile & æquale, ut apparet in albedine, & quantitate, secundum quas due substantiæ dicuntur similes, & æquales. In proposito autem essentia, in cuius unitate fundantur hæ relationes, non est vilo modo distincta in personis diuinis, sed plane eadem, ut inferius dicitur. Atq; ita rectè rem hanc exposuerunt Vasquez & Suarez loc. cit. & sumitur ex S. Thoma. loc. cit. ad 4. Quæ etiam ibidem rectè docet, relationem non posse esse fundamentum nouæ relationis realis, puta oppositionis, diuersitatis, &c. Daretur enim processus in infinitum; de qua re plura q. 3. vbi de relationibus ex instituto agendum.

8 Assertio IV. Non obstante in supradicta æqualitate, est aliquis ordo inter personas diuinis; non quidem durationis vel dignitatis, ex dictis; nec est causalitatis; quia vna non pendet ab altera: nec est rationis, si personæ inter se conferantur, ut actu ad se inuicem relate; sic n. simul sunt natura & ratione, sicut & cætera relatiua; sed originis: secundum quem ordinem, vna persona verè & realiter est ab alia. Ita S. Thomas cit. q. 42. a. 3. & communis Doctorum; & sumitur ex SS. Patribus: qui idcirco et non nunquam Patrè vocant *maiorè*, quod ab eorum alia personæ; salua semper æqualitate dignitatis & perfectionis, ut videre est apud Vasquium d. 12. l. c. 3. & q. 45. a. 6. in qua tñ re non paulo liberiores sunt Græci, quam Latini. Vnde Augustinus lib. 3. cont. Maximinum Arianum c. 18. *Quod si dixeris; eo ipso maior est Pater filio; quia de nullo genuit, genuit tamen æqualem; esto respondebo: imò ideo non est maior Pater filio, quia æqualem genuit, non minorem. Originis enim quæstio est, quis de quo sit; æqualitas autem, qualis aut quantus sit.*

9 Eum ordinem S. Thomas cit. a. 3. cum Augustino orat. de quinq; hæresibus à med. vocat *et ordine nature*, non quod ipsa natura personarum hoc ordine ordinetur; vbi enim est identitas seu unitas, non est ordo: nec quod vna persona sit prior natura, quam alia; talis enim prioritas proprie non est, nisi inter causam & effectum, aut ea, quorum vnum prius est secundum subsistendi consequentiam: sed quia est ordo realis inter illas, inq; reali processione fundatur, seu ut se ipsum declarat S. Thomas ibidè ad 3. quia *ordo in diuinis personis attenditur, secundum naturalem originem*; quam ob causam et ordo hic non debet dici ordo rationis, sed realis; non tamen adferens aut includens relationem realem distinctam ab ipsis relationibus personalibus. Ordo enim, seu prioritas rationis, inter personas oppositas, & actu ad se relatas, esse non potest, quia relatiua sunt simul natura & ratione; ut dictum, & notauit S. Thomas art. 3. ad 2.

10 Assertio V. Quæstio nominis est, an ideo et prioritas aliqua inter diuinis personas cõcedenda sit: absolute rectius negatur; sed cum addito, *Originis*, concedi potest. Declaratur assertio. Simpliciter n. & absolute esse prioritatem aliquam inter diuinis personas, negat S. Thomas hic cit. q. 42. a. 2. quem communiter Thomistæ recentiores sequuntur. Afirmat aut Scotus in 1. d. 28. q. 3. & in 2. d. 1. q. 1. Equidem sentio rectè concedi prioritatem, non absolute & simpliciter; tum quia hoc alienum est à modo loquendi Patrum; tum ne significetur, esse prioritatem durationis, aut causalitatis, inter diuinis personas: sed cum

addito, *Originis*, non est cur prioritas negetur; ut bene Suarez lib. 4. c. 16. & Vasquez disp. 167. cap. 2. Ratio est. Quia vbi est ordo, est etiam prioritas; secundum quam vnum altero dicatur eo ordine prius.

Addit Vasquez d. 168. c. 2. contra Durandum in 1. d. 12. q. 1. non minus per se esse realem ordinem prioris & posterioris, inter origines passiuas, quàm inter personas: quia vnum altero dicitur eo ordine prius. Addit Vasquez d. 168. c. 2. contra Durandum in 1. d. 12. q. 1. non minus per se esse realem ordinem prioris & posterioris, inter origines passiuas, quàm inter personas: quia vnum altero dicitur eo ordine prius. Addit Vasquez d. 168. c. 2. contra Durandum in 1. d. 12. q. 1. non minus per se esse realem ordinem prioris & posterioris, inter origines passiuas, quàm inter personas: quia vnum altero dicitur eo ordine prius. Addit Vasquez d. 168. c. 2. contra Durandum in 1. d. 12. q. 1. non minus per se esse realem ordinem prioris & posterioris, inter origines passiuas, quàm inter personas: quia vnum altero dicitur eo ordine prius.

12 Assertio VI. Persona diuinæ non solum inter se sunt similes, & æquales, ut dictum; sed eorum planè & idè substancialiter & identice in essentia; licet inter se comparata realiter distinguantur. Posterior pars assertionis constat ex dictis dub. 3. assert. 7. Priorem partem passim tradit S. Thomas, speciatim q. 39. a. 2. & cõsentunt omnes Theologi cū Magistro in 1. d. 34. & est de fide contra Ioachim Abbatem, qui dicebat, et si Pater, & Filius, & Spiritus sanctus sint vna essentia, vna substantia, vnaq; natura, tñ unitatè huiusmodi non veram & propriam, sed quasi collectiuam & similitudinariam esse; quemadmodum dicuntur multi homines vnus populus, & multi fideles, vna Ecclesia. Quæ doctrina ex instituto damnata fuit in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. c. 2. & refertur cap. *Damnatus*, de sum. Trinit. & fid. Cathol.

13 Probatur assertio ex Scriptura Ioann. 10. v. 30. *Ego & Pater vnum sumus.* Et 1. Ioann. 5. v. 8. *Et tres vnum sunt.* Idem probatur omnibus locis, quibus probauimus dub. 3. Patrem & Filium & Spiritum sanctum esse vnum & verum Deum: quia Deus vnus tantum est, & vna numero essentia seu natura diuina. Idem definiunt Concilium Nicænum, aliaque posteriora, quando personas omnes hominis & consubstantiales esse definiunt; ut etiam habetur in omnibus symbolis, & apud SS. Patres passim. Ratio est. Quia vna tantum numero est essentia, seu natura diuina, eaque non nisi ratione distinguitur à personis diuinis, ut dictum dub. præceden. Ergo identificatur à parte rei cum omnibus, & singulis personis diuinis; ac proinde etiam ipsa personæ diuinæ à parte rei, adeoque substancialiter & identice vnum & idem sunt in essentia diuina.

14 Nec obstat illud, quod Ioachim obieciebat, Ioann. 17. *Solo Pater, ut sint vnum in nobis, sicut & nos vnum sumus.* Nam vocula, *sicut*, hoc loco non dicit perfectam similitudinem, sed proportionem; ut & in simili. Matth. 5. v. 48. *Estote perfecti, sicut & Pater vester celestis perfectus est, ut bene respondetur cit. cap. *Damnatus*.*

Assertio VI. Qualibet persona diuina intimè est in alia qualibet; idque secundum se totam, adcoque etiam secundum relationem; non tantum secundum essentiam, aut aliquid sui: hæcque inexistencia vnus personæ in alia rectè *Circuminsessio* dicitur. Ita Sancti Thomas quæst. 42. artic. 5. ex communi. Prima pars est de fide, ex Ioann. 14. vers. 10. *Ego in Patre, & Pater in me est*: idemque passim docent SS. Patres. Ratio est. Quia quando plura inter se intimè identificantur in aliquo tertio; neque vnum excedit alterum; rectè dicuntur in se inuicem esse: personæ autem omnes intimè identificantur in essentia diuina; neque vna excedit alteram, ex dictis: Ergo &c.

15 Secunda pars est contra Henricum Gandauensem in summa, qui, ut refertur etiam à Scoto in 1. d. 19. quæst. 2. docuit, vnã personam non esse in alia secundum se totam, sed secundum aliquid sui; nimirum secundum essentiam, non secundum personalem relationem, qua alteri opponitur: cui etiam consentire videtur Durandus in 1. distin. 19. quæst. 4. Sed contrarium rectè docent Scotus loc. cit. Caietanus, & Torres hic cit. quæst. 42. artic. 5. Vasquez disp. 169. cap. 2. & Suarez hic lib. 4. cap. 16. idemque significant Bonauentura in 1. distin. 19. quæst. 4. Gabriel quæst. 2. artic. 1. Capreolus quæst. 1. artic. 1. ad 3. Marsilius in 1. quæst. 22. articulo secundo, & Ferrariensis 4. cont. gent. cap. 9. & ipsemet S. Thomas hic cit. art. 5. vbi ait; *quod in Patre & Filio aia est considerare, scilicet essentiam, & relationem, & originem; & secundum quodlibet istorum Filius est in Patre, & e conuerso*. Idem docet Hilarius lib. 7. de Trinit. circa finem, vbi ait: *In esse autem non aliud in alio, ut corpus in corpore, sed ita esse ac subsistere, ut subsistens in subsistente in se; ita verè in esse, ut ipse subsistat*. Est ergo vna persona in alia, ut subsistens in subsistente, adeoque secundum se totam, non tantum secundum essentiam. Idem indicat hymnus Ecclesiæ in laudibus feræ secundæ: *In Patre totus Filius, & totus in Verbo Pater*.

16 Ratio est. Quia omnes & singulæ personæ secundum se totas identificantur cum essentia; non tantum secundum aliquid sui. Quamuis ergo ratio, ob quam vna persona sit in alia, seu etiam ob quam vna persona continere dicitur aliam, supposita pluralitate personarum, sit identitas essentia; non tamen secundum essentiam solum vna persona est in alia. Neque ideo, si etiam ratio Patris est in Filio, sequitur Filium esse Patrem; quia non est in Filio per modum formæ in hærentis, aut per modum formæ, aut proprietatis personalis constituentis Filium, ut est in Patre; sed per simplicissimam & intimam identificationem cum ipsa essentia filii; à qua identificatione non desumitur ratio aut denominatio personarum.

Tertia pars sumitur ex Damasceno lib. 2. fid. cap. 10. communi vsu loquendi Theologorum apud Carthusianum dist. 19. quæst. 2. neque aliud re ipsa eo modo loquendi significatur, quam vnã & eandem essentiam absolutam esse in tribus personis. Vnde Bonauentura loc. cit. ait; *Patrem esse in Filio ratione unitatis essentia, non est aliud, quam Patrem Filio esse consubstantialem, & e contrario*. Et rursum, hoc modo existendi, per circuminsessionem, ita denotari ait, *unitatem cum distinctione, ut vnitas sit indistincta, & distinctio inconfusa*. Quo sensu etiam Sabadius lib. cont. Arium tom. 4. biblioth. dicit, per illa verba Christi, *Ego in Patre, & Pater in me est*, duos errores confutari; Sabellii scilicet & Arii. Et quia proprium est hoc diuinarum personarum, ut stante etiam distinctione reali inter se, & reali pluralitate, identificentur cum essentia, ideo hæc inexistencia mutua personarum in se inuicem, per circuminsessionem, diuinitatis ac diuinarum personarum plane propria est; neque reperitur eius vllum exemplum aut simile in rebus creatis, ut docent SS. Patres, & dictum etiam supra dub. 3. & 4.

18 Assertio VII. Habitudo illa inexistentiæ mutua inter personas, est quidem iuxta nostrum concipiendi modum, relatio quædam æquiparantiæ mutua, eiusdemque rationis in omnibus personis; verum non realis, sed rationis tantum. Ita Scotus cit. dist. 19. quæst. 2. Suarez loc. cit. & Vasquez disp. 169. num. 7. Ratio est. Quia aut fundatur hæc relatio in essentia præcisè, seu immensitate, ut vult Suarez; & tunc non potest esse realis, ob eam, quæ in simili diximus assertionem 3. Aut fundatur etiam in relationibus personalibus, seu in ipsis personis, quatenus ad se inuicem referuntur; & tunc etiam non potest esse realis: quia relatio non potest esse fundamentum nouæ relationis realis, aut noua relatione reali referri, ut magis patebit quæst. 3. dub. 7. Nec distinguendum est inter fundamentum mutua inexistentiæ personarum, & mutua continentia; ut contra Durandum loc. cit. rectè Vasquez num. 6. sed eadem essentia communis, connotatis personis, est fundamentum vtriusque. Neque duo illa inter se differunt, nisi vocibus, & fortè inadæquatis conceptibus; licet Vasquez ibidem cum Durando relationem illam continentia, dicat esse diuersam in distinctis personis, continentis videlicet, & eius quæ continetur: cum tamen hæc continentia non minus sit mutua inter personas, quam inexistencia; neque alia ratione vna persona aliam continere ad hunc modum dicatur, quam quia vna in alia intimè existit, sine excessu & dependentia.